

واصل الله تعالى عليه وآله وسلم وحفرت عبد الله بن خنفر طاب ثراه بمشراة من طينتين او صلى الله عليه وسلم  
 مع عدمهم مرتبة رفقة اخراج ابي النجار ابي لال والدي لي في الفردوس ان رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم  
 قال طينة المصطفى طينة المصطفى والطاهر من كذب التواريخ ان معتق صلى الله عليه وآله وسلم قريب  
 من اربعين معتق طينة الجميع يكون بعض طينة صلى الله تعالى عليه وآله وسلم قال يا عبيد الله  
 هذا لك مرتبة خلقت من طينتي وابوك بطين من الملايكة في السماء ولازم يابيد از وجودهم  
 نبوت هم شركتي در نبوت خيايتم واهم موتهم بان راه برده كه سر خطاست بي عطا چه هم  
 مذكورين درهم طينتي شريك اند في كمال جوابه عنهم فهو بينهم جوانبا سوال نزد محمد بن  
 شعير مشورت به بالله لو كنت الهام تكن انت ويدا وسط بين في قره  
 از مصنفات تا بين است يا صاحب كرام وجه كور است نقل در دكان وحيث نام مصنف ان  
 جواب از مصنفات عدم بر جمع است كه مجابى بود در حالتكم ضم خود را اليه يقين كرده  
 اسلامش پوشاننده كه اگر اهل اسلام از صاحب كرام شك در متشني نمايند يا با سلمه مقام كبر  
 شان كرد و خود روانه بمقت يوي گشته حفرت معاذ و سائر كلابه كه عادت در تهك در متشني  
 داشتند اسلامش دور كرده در كرسكي برشته مبنوط و مربوط ساخته در حفرت كه خارج است بود  
 انداخته گشته استند هنگاميكه باز آمده ضم را در حال حال كه نيندر ديده خطابا بان صنم  
 گفته وان تطلب التفصيل فليرجع الى الامامة اما مراد محقق من از اينچنين قسم ضم و كلب  
 فرقتارث واستهزائي نقبنديه قدس سرار هم كه هودا به كارايت قيل هذا في نسب الكبر  
 والتفصيل ظاهر اولي الحال كه جواب جميع اسئلة كافي وشافي رسيد مصنفان بنيد كه خود مقصود

صنم وار كلب حرص و اعتراض در حفرت خلافت خراب است يا نقبنديه خذله الله سبحانه  
 و جعل شأنه و حقيقة العلم عند الملك الوهاب واليه المرجع والياب زبنا لا تو اخذنا ان  
 نسينا او اخطانا ولما فرغت من تأليف هذه الرسالة سميتها ربيع الطنون السنيتم عنه  
 الائمة العلية انما هي الله تعالى فيوضهم وبركاتهم بجاه سيد البشر المنزه عن زرع البصر  
 عليه الصلوة والسلام ماد ار الدهر آمين ه ه ه تمت بالخبر والسلامة تم تم  
 اين رساله ربيع الطنون بتاريخ محرم ماه جماد الثاني سنة ۱۳۱۳ از دست محمد بن محمد تانزنگو

مقهور وقاه الله من شر الجاهل والخبثي  
 به ترقيم آية الحمد لله على

والصلوة والسلام على رسولنا سيدنا محمد المصطفى وعلى آله واهله اجمعين  
 سر لا يسوم در بعض كيت ديده ميشود كه نزد سلف از من مشابهت تا دليل آن است و بعض  
 خلف رخصت تا دليل داده اند ليس اين رخصت على العموم براه عالم است يا مخصوص بلكه  
 اكا برو مراد از آية والراسخون في العلم كدام اندو كذا كذا غزالي ويا شعر را كه ظاهر اجماع است  
 مانند كلام شايهائي قدس سره تا دليل حقيقي باطني جائز است بانه جواب من تا دليل مشابهت  
 بيني بر وقف وما يعلم تاويله الا الله واستيف والراسخون و رخصت ان از عدم وقف ناشي انهم  
 وقف وعطف والراسخون بر الله است و هر دو قرارة بخت جمع سببه و رخصت تاويل بر قول باي  
 نزد اين فقير مخصوص بر اسين است كه عبارت از محققان خواص است نه علوم دگر جهان گفته شود

۴۷  
امروز اقل تلیل اند که خود را محققان نمی شمارند و هر عالمی خود را محقق می نشود و از خواص می  
بلک خود را از همه بهتر میدانند و برای خود را میباید و آرای خود را محطی می بندد و کسی اگر برای هم عالم  
رحمت تاویل علی العموم گفته میشود تا باقی که ناقص بدون اطلاع الهی تاویل جزوات نماید که خود  
بدان عاصی گردد من نسر القرآن برای نقد کفر مضمون حدیث شریف است لهذا تاویل مشابهات قرآنی  
و حدیثی را در حق بر او خواص باید داشت نه برای عوام و آنچه مجاهد از حضرت عبد الله بن عباس  
رفی الله تعالی عنها در تفسیر توله تاویل ما یعلم تاویل الا الله و الراسخون فی العلم می آرد آنه قال انا  
من یعلم تاویل هم دلالت بر خصوصیت خواص می دارد و اگر خصوصیت بنحوا باشد تخصیص با نایب است  
و حضرت خولعه مجید القنابی قدس سره السامی در مکتوب ۴۵ جلد دوم میفرماید که از کلمات نبوت  
و علماء راسخین را بطریق درایت نیست و عالم راسخ کسیست که او را از تاویل مشابهات کتابت  
نیست و از اسرار حروف مقطعات او را سور قرآنی بکوه است و تاویل مشابهات از اسرار  
غامضه است آفتاب این اسرار پیغمبران اند علیهم الصلوٰة و التسلیمات و این رموزات محاملات  
ایشانست و به تبعیت و درایت این بزرگواران هرگز بدولت عظمی مهدی سازند او را حضرت  
مقتدر صاحب لوا بر قدس سره در فتح الفضل منقول است که فرموده اند الحروف المقطعة لها ذوق  
لا یحصل الا لقلیل من الناس و هم الراسخون ای الجامعون بی صورت الشریفة و استمرار  
حقانقتها و این فقیر در جای از حضرت خواجه مجید قدس سره منقول همین مضمون دیده است  
که مجید کرام از تلبه از کلمات نبوت که مقام راسخین است بهره است و در او مجتهدان این نیست  
غالباً مستور میشود و بی درایت و بی عبارت بینه در نیاید نشد که از این مویز مقصود

۴۸  
اکتفا نمود و آنچه از غزل و یا شعر نوشته اند محبت کیش در این باب تاویل و توجیه حسن را برای هم عالم  
و فاضل رحمت است فان فی هذا کمال حسن الطول الی القدماء فهو الاحسن من الطول السنی  
و در مضمون بیشتر رسائل فقیر اند مانند کشف العین عن العین و غیره که در آن رسائل مفصل علماء  
راسخین را هم بیاید بقیان گذشت است باید دانست که در تاویل و توجیه حسن حسین از کلام  
شعراء صالحین و قدما و مجیدین مانند شیخ سهروردی از روفا فظا و صاحب مثنوی که بتوصیف  
لب و رخسار و زلف دلگه اولب کشته اند خصوصیت بعلماء راسخین نیست هر عالمی که باشد  
اگر تاویل حسن گراید حسن است از آنکه بطن سینه رود و اگر بتوقف و سکوت گراید از همه حسن  
زیرا که اینچنین کلام قدما از قبیل مشابهات آیات و حدیث است که بطاهر مخالف نماید در آن سکوت  
کردن به المعنی فی بطن الشاعر رفتن از همه اولی و افضل است هر دو صورت تاویل توجیه حسن  
رفتن حسن است در اینجا اگر کسی گوید که چنانچه اینچنین الفاظ را از قبیل مشابهات قرآنی میگویند  
بسی تاویل آنها مخصوص بنحوا باید و نه بنحوا جواب گویم از قبیل مشابهات در یک وصفند که  
بطاهر خلاف دارند و بدون تاویل مقصود من جمیع نمیکردند آنکه لازم است که از قبیل مشابهات من  
جمع الوجوه باشند تشبیه را مناسب جز باید نه کلی کما یقال فلا اسد فهو سلم فی السجامة لا غیره  
من الاوصاف یس کلام الهی و بنور ایشان دیگر است که از صورت و کلام شعرائی مذکور است  
که اگر علم حال اینچنین کلام تشبیه انجام از ادیان صادر میگردد و الا اطلاق اینچنین او را تشبیه  
مانند لب و زلف و غیرها برای ذات او سبحانه در حالت صحو جائز میشود زیرا که صفات و اسماء الهی  
توقیفی اند پس تاویل آیات و احادیث مشابهات بنحوا که علماء راسخین از مجوزها باشد

و تاویل کلام سوره ای انجیل مشابهاست را که از جمله حال واقع گشته است هر عالمی که تاویل نماید  
شعر طلم ادب شریف را مراعات قیوم داشته باشد و او می نماید و جو از را می شاید چنانچه بیارند  
دیولن حافظ و غیره تا ویلا محامل و توجیهات بسیار نموده عبارات ایشان را از ظاهر مرصوف دانسته اند  
و از حضرت جاب شاه بهائی قدس سره هم صاحب جذبه و حال و ذوق خود را بیان است کلامی گرامی  
از کلام خولیه حافظ در صاحب شوی بندوق میت بل بدوق و هم شوق او شان است آنچه از علم  
از او در اطلاق امر تاویل حاصل است و موجه توجیه احسن شاید خست مگر کلام او  
که از کمال حال از ایشان صادر گشته و از قبیل مشابهاست در خلاف ظاهر ظاهر گردیده است محبت برای  
شاخین بندوق و حال میت نمی بیند که کلمه انانیت بدعور نفس اشاره فرعون را درین غلالت  
عرق ساخته و آرزب غلبه حال و ذکاب نفس و اضلال آن با نیزید را موجب تقرب الی الله و بندوی  
گشته فلای قاسم الواحد علی الثانی کار با کار قیاس از خود بگیرد، گوچه ماند در نوشتن سیر سینه  
کس اطلاق اینجین الفاظ بشبه نما امروز ما و بسنگان عقل را بدون حال و ذوق کمال و ذوق  
کمال هرگز جائز نباشد بل ممنوع و غیر درست و تاویل و توجیه آن جائز زیرا که اطلاق اینجین الفاظ  
دیگر و تاویل آن کار دیگر است و العلم عند الله سبحانه سو ال اطفال مشرکان کفار را چه حکم داده  
خواهد حضرت خولیه مجدد الفیانی قدس سره در مکتوب حکم برای ایشان چنان فرموده است که بعد الحشر  
و الحساب باز او شان را فاکهیم و او انیم چه طور است چرا ب حضرت خولیه قدس سره در مکتوب  
و هو تحقیق اینجین کتبش و هیچ خویش و هیچ پیش بیان آورده است و علی را درین مسئله اصلا  
اختلاف بسیار است و حضرت امام اعظم کوفی قدس سره را درین مسئله توقف است و در سخن کشفی  
اکابر اولیا و انکار آوردن موجب سران است انکار کشفی جایی لازم است که مخالفی حرج شریف است

داشته باشد که کشف ناقص شریف نمیکرد و درین مسئله چون از علماء کرام شکر الله بهم  
اصلا بسیار مرویت پس اینقول مدوم کردن اولاد صنار کفار رابعه الحشر و الحناب و الغراب  
که کشف حضرت خواجه قدس سره مرجع است هم بیک قول از اقوال ششم بل عشره است یکم گویم  
عین شریف است و سر اسرملت چرا که جایکه کشف کاملی از کل اهل ولایت و تقبیل آثار  
بنوت مرجع قولی از اقوال مختلفه شریف غرا و ملت برضا باشد آنرا عین است و بان سر  
صد اقت باید شناخت و شاید است پس اینقول سر صدق است و برابر حق ولی انکار محض  
سائر اقوال هم نباید لاحمال الصدق بیهم ایضا و اقوال مختلفه در هر جایکه واقع شوند و باعتبار  
کشفی و یا دلیل فقهی ترجیح بقولی داده آید تا هم قول مرجع را انکار محض لاحمال من الاحتمال  
نمی باید نمود و درین مسئله هم ما انکار همه اقوال نمی نمایم مگر نباید کشفی حضرت خولیه قدس سره  
راجع این قول میباشم در کتاب طوالم الانوار شرح در المنار للشیخ محمد عابدینی از فتح الباری شرح  
بنا بر منقول می آرد ان العلماء قد اختلفوا تدمیا و حدیثا فی هذه المسئلة علی اقوال اخرها  
للفهم فی مشیئة الله عزوجل و ثانیها الفهم تبع لآبائهم فاولاد المسلمین فی الجنة و اولاد  
فی النار و ثالثها الفهم کیون فی بزخ بین الناس لا لفهم لم یعملوا احسانات یدخلون بها الجنة  
ولا سیئات یدخلون بها النار و رابعها الفهم عدم اهل الجنة و فاسسها الفهم یصرون  
نورا با و سادسها الفهم فی الناس و سابعها الفهم یمتحنون فی الآخرة بان ترغ الفهم  
منه و خلاصا کانت علیه بر داء و سلاما و من لی عذاب و ثامنها الفهم فی الجنة و ناسسها  
الوقف و عاشرها الامساک و قال الحافظ و فی الفرق بینهما دقة اهل المنصا و الله تعالی اعلم

و علم احکم واسلم ۵۰  
وصلی اللہ تعالیٰ علی سیدنا محمد و علی آلہ و اہلباہ و بآرک و سلم ۴۴۴

تاریخ التہذیب ۵۰ ماہ جمال الشانہ ۱۹

آیت سلسلہ قادریہ حضرت خولہ مجددہ در اجازت طریقہ قادریہ حضرت خاتون خانبے شاہ سکندر سیدہ و  
از سید شاہ کاک و ایثار از سید فضیل و ایثار از سید گدازن و ایثار از سید شمس الدین و ایثار  
از سید گدازن و ایثار از سید شمس الدین صوالی و ایثار از سید عقیل و ایثار از سید بہا و الدین و ایثار  
از سید عبد الوہاب و ایثار از سید شرف الدین قبال و ایثار از سید السادات سید عبد الرزاق و ایثار  
از سید السادات غوث اعظم غوث الثقلین شیخ عبدالقادر جیلانی و ایثار از سید خود سید ابی صالح  
و ایثار از سید موسیٰ خلیلی دوست خدا و ایثار از سید عبد اللہ و ایثار از سید کبیر زاہد و ایثار  
از سید موسیٰ مورث و ایثار از سید موسیٰ جون و ایثار از سید عبد اللہ محض و ایثار از سید  
السادات حسن منہ و ایثار از امام المؤمنین امام حسن و ایثار از امام العدی علی مرتضیٰ و ایثار  
حضرت ایثار از امام خود حضرت فاطمہ زہرا و حضرت ایثار از حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ  
و صحبہ اجمعین ۴۴۴ سلسلہ شیبہ حضرت خولہ مجددہ در اجازت این طریقہ از والد خود حضرت شیخ  
عبد الاحد سید و ایثار از شیخ رکن الدین و ایثار از شیخ عبد القدوس گنگوہی و حضرت شیخ عبد القدوس  
دوبت سہ یک نبوت طریقہ نظامیہ شیبہ یک نبوت طریقہ ہابریہ شیبہ ۴۴۴ نبوت نظامیہ حضرت ایثار  
از شیخ درویش بن قاسم و ایثار از سید بہمن ہیراجی و ایثار از سید جلال الدین مخدوم جہانیاں و ایثار  
از خواجہ فیض الدین و ایثار از شیخ نظام الدین محمد بن احمد بدایینی و ایثار از خولہ شکر گنج و آقا نبوت  
صابر حضرت ایثار از شیخ محمد عارف سید و ایثار از شیخ احمد عارف و ایثار از شیخ عبد الحق

۹۱  
رضو لوی و ایثار از شیخ جلال الدین بانی شیبہ و ایثار از شیخ شمس الدین و ایثار از شیخ علاء الدین  
احمد صابر و ایثار از شیخ فرید الدین شکر گنج و ایثار از خولہ قطب الدین نجیب و ایثار از خواجہ  
سبکت الدین اجیر و ایثار از شیخ عثمان ماری و ایثار از شیخ حاجی شریف و ایثار از شیخ نور الدین  
و ایثار از شیخ ابو محمد و ایثار از شیخ ابوالاحد و ایثار از شیخ ابی اسحق و ایثار از شیخ عبدالنور  
و ایثار از شیخ ہبیرہ بھری و ایثار از شیخ حذیفہ و ایثار از شیخ ابراہیم ادہم و ایثار از شیخ  
فضیل عیاض و ایثار از شیخ عبد الواحد و ایثار از حضرت حسن بھری و ایثار از حضرت امیر المؤمنین  
علی کریم اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و صحبہ و قدس سرہم و ایثار از سید المرسلین خاتم النبیین صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و صحبہ و سلم  
نبوت طریقہ سہروردیہ حضرت مخدوم جلال جہانیاں اجازت این طریقہ از پدر خود سید جلال الدین نجاری  
و وی از شاہ رکن الدین شاہ رکن عالم و وی از پدر خود صدر الدین و وی از پدر خود بہا و الدین ذکر ملتانی  
و وی از شیخ شہاب الدین سہروردی و وی از شیخ فیاض الدین نجیب و وی از شیخ ابو محمد معروف بمویہ و وی  
از شیخ دینوری و وی از شیخ مشاودینوری و وی از جنید بغدادی و وی از سر سقراط و وی از کبیر کرمی  
و معروف کرمی را در نقیصہ او نبوت یک با نام موسیٰ علی رضا چاہنچہ گذشتہ و نامی از داد طائی و وی از  
جیب عجیب و وی از حسن بھری و وی از شاہ نجف رفیع الدعا عنہ و وی از حضرت رسالت پناہ صلی اللہ تعالیٰ

علیہ و علی آلہ و صحبہ و بآرک و سلم  
تم تم تم